

ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

III обикновено Народно Събрание.

(Втора сессия.)

VII. ЗАСЪДАНИЕ, ЧЕТВЪРТЪКЪ 15 СЕПТЕМВРИЙ 1883 ГОД.

(Начало въ 1 часъ 30 мин. слѣдъ пладнѣ, подѣ председателството на г-на Д. Грекова.)

Председателъ (звъни): Ще се чете списъка на депутатитѣ.

Секр. Шивачовъ (чете): Отежтствуватъ, Митроп. Симеонъ, М-ръ Балабановъ и Н. Сукнаровъ.

Председателъ: Отъ 55 души представители, присѣствуватъ 52 души а отежтствуватъ 3-ма, Събранието е пълно и засѣданието се отваря. Сега ще се четжтъ протоколитѣ на миналитѣ засѣдания.

Секр. Шивачовъ: (Чете протоколитѣ отъ V и VI засѣдания).

Председателъ: Има ли нѣкой отъ г-да представителитѣ да направи забѣлѣжка върху прочетенитѣ протоколи?

Л. Дукоръ: Нѣмамъ друго да забѣлѣзвамъ, освѣнъ тамъ, дѣто се казва, че азъ съмъ отежтствувалъ, може би въ врѣме на четението списъка да съмъ отежтствувалъ; но послѣ бѣхъ тукъ.

Шивачовъ: По надолу се говори, че сте взели участие въ разискванията, слѣдователно нѣма нищо. Тѣзи имена сж писани само когато се е челъ списъка.

Председателъ: Ще забѣлѣжа една неточностъ за това, казахъ въ миналото засѣдание. Въ протокола е казано, че азъ съмъ подигналъ въпроса за начина, какъ трѣбва да се съставятъ запитвания. Но азъ казахъ, да ли може да се запишатъ на дневенъ редъ нѣща, които не сж добръ опредѣлени; а за начина не бѣхъ подигналъ въпроса. Това трѣбва да се забѣлѣжи въ протокола. Мисля, че г-да представителитѣ помнятъ добръ, че казахъ да ли можтъ да се вписватъ въ

дневенъ редъ въпроси, които не сж толкосъ опредѣлени. Нъ за начина какъ трѣбва да ставатъ, не съмъ нито подигналъ въпроса, нито съмъ помислевалъ.

Шивачовъ: Подѣ думата начинъ искалъ съмъ да кажа сжщото, както каза г-нъ председателъ; именно може ли единъ представителъ да каже: въ идущето засѣдание да се тури на дневенъ редъ моето запитвание, безъ да се опредѣлява.

Председателъ: Представителитѣ можтъ да правятъ запитвания, безъ да сж записани на дневенъ редъ: нъ азъ искахъ да кажа: да ли единъ представителъ, когато иска да прави запитване, да ли не трѣбва да каже какво е запитванието, къмъ кой министръ се отnosi и за какво ще бѣде. Нъ представителитѣ може да поискатъ думата и щомъ Нар. Събрание рѣши, че трѣбва да се слушатъ, тѣ може да правятъ запитвания, безъ да се запишатъ предварително на дневенъ редъ. — На дневенъ редъ е най-напредъ второто четение на вътрѣшния правилникъ.

Вълчовъ: Ми се струва, че тѣй както се държатъ протоколитѣ сж много кратки. Трѣбва да се държатъ по-напросто, защото въ тѣхъ нѣма много работи, които сж се говорили. Наистина трѣбва да се скратяватъ, нъ тѣй да се скратяватъ, щото отъ прочитанието да може человекъ да си състави понятие, какво се е говорило, и какво се е направило. Мене ми се вижда, че сж много скратени, за това много по-добръ е да не се скратяватъ толкосъ, за да се освѣтляватъ по-добръ въпроситѣ, които сж разисквани.

Шивачовъ : На г-нъ Вълчевъ, може би му е лесно, че тъй трѣбва да ставатъ; нъ на дѣло е твърдѣ трудно. Онзи день имаше засѣдание, имахъ канцелярска работа, а при това трѣбваше да се приготви и протокола. Освѣнъ това, ако г. Вълчевъ иска да знае, кой какво е говорилъ, то има стенографически протоколи. Това, което е тукъ е само разуме, а по-пространно се държатъ стенографическитѣ протоколи, и г-нъ Вълчевъ може да се справи отъ тѣхъ.

Вълчевъ : Наистина е трудно, нъ трудността да си остане на една страна; а отъ друга страна като чухъ, че има стенографически протоколи, азъ се съгласявамъ.

Председателъ : Тѣзи протоколи, както знаете не се печататъ, само стенографическитѣ, а освѣнъ това има една статия въ правилника относително да съставянieto протоколитѣ, и разумѣва се, че азъ ще пазя щото тѣзи статия да се изпълнява за съставянieto протоколитѣ. На дневенъ редъ стои второто и послѣднѣ четение на правилника за вътрѣшния редъ на Нар. Събрание. Моля г-на докладчика да излѣзе на трибуната.

Докладчикъ Д-ръ Цачевъ : Чете изъ цѣло.

ПРАВИЛНИКЪ

за вътрѣшния редъ на III^{то} Обикновено Народно Законодателно, Събрание, отворено въ София на 4-ий септемврий 1883 г.

ГЛАВА I.

За състава на бюрото.

Чл. 1.

Бюрото на Нар. Събрание състои отъ единъ председателъ и двама подпредседатели, назначавани отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО съ Указъ преди отварянieto на сесията, измежду окончателно избранитѣ представители, и отъ двама секретари и двама квестори, назначени отъ председателя, тоже измежду представителитѣ.

ГЛАВА II.

За засѣданията на Нар. Събрание.

Чл. 2.

Народното Събрание има въ недѣлята три редовни засѣдания: въ вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота отъ 2 до 6 часа подиръ пладнѣ. Но по предложение, станжло въ Събраниято и прието по вишегласие, числото на засѣданията може да се увеличава или намалява.

Чл. 3.

Засѣданията се отварятъ и затварятъ, и разискванията се водятъ отъ председателя, а въ неговото отсъствие отъ едного отъ подпредседателитѣ по реда на назначението имъ въ Указа.

Чл. 4.

Въ началото на всѣко засѣдание единъ отъ секретаритѣ прочита имената на представителитѣ и отсъствующитѣ се записватъ поименно въ протокола.

Чл. 5.

За отваряние на засѣданията необходимо е да присъствуватъ въ Н. Събрание повече отъ половината на всичкитѣ представители.

Чл. 6.

При отварянieto на всѣко засѣдание единъ отъ секретаритѣ прочита съкратенний протоколъ на предидущето засѣдание, съставенъ отъ тѣхъ и подписанъ отъ бюрото.

Послѣ засѣданиято единъ отъ секретаритѣ съставя официалния протоколъ, който трѣба да се прочете въ началото на слѣдующето засѣдание.

Този протоколъ съдържа :

а) дневний редъ на засѣданиято;
б) датата му;
в) часа на отварянieto и затварянieto му;
г) имената на депутатитѣ, които засѣдаватъ въ бюрото и особено името на лицето, което е председателствувало въ засѣданиято;

д) споменува се за публичното прочитание на протокола отъ предидущето засѣдание, за приеманieto или измѣнението му отъ Нар. Събрание;

е) предложенията и разискванитѣ предмѣти отъ Нар. Събрание по реда, по който сж се разгѣдвали въ засѣданиято;

ж) имената на представителитѣ или на Министритѣ, които сж земали участие въ разискванieto, съ означение да ли сж говорили за, или противъ предложението;

з) призоваванията на благочиние, отнеманье на думата и избличенията, които сж били произнесени;

и) прекжсванията на разискванieto, рѣшени отъ Нар. Събрание;

и) гласоподаванията, начина и резултата на всѣко едно отъ тѣхъ;

к) ако гласоподаванieto е станало писменно, числото на гласовѣтъ за, и противъ предложението;

л) ако гласоподаванieto е станало чрезъ саморжчно записване на имената си, кои представители сж записани на едната страна и — на другата;

м) ако писменното гласоподаване е било поискано отъ изискуемото число депутати, въ протокола трѣба да се означа;

н) така сжщо трѣбва да се помене за позволенията на отпущкъ, разрѣшени отъ Нар. Събрание;

о) трѣбва да се означатъ въпроситѣ, които сж на дневния редъ за идущето засѣдание;

и) споменува се да ли сж се чели имената и резултата отъ прочитанието имъ;

р) констатира отсъствията, които се укажатъ при писменното гласоподаване и основанията, съ които се оправдаватъ тѣзи отсъствия, ако има такива.

Стенографическите протоколи се дават веднага под печатъ слѣдъ пригласяването и подписването имъ отъ бюрото на Нар. Събрание, което извършва това въ едно най-кратко време.

Чл. 7.

Ако точността на протокола не се оспорява, той се счита окончателенъ. Оспорване на протокола може да прави всеки представител съ представяние бѣлжикитѣ си, за основността на които рѣшава Н. Събрание.

Чл. 8.

Въпроситѣ се подлагатъ на разискване отъ председатели съгласно съ дневний редъ, обявенъ въ предидущето заседание.

Чл. 9.

Разискванията въ заседанията ставатъ свободно, но въ сжщото време порядочно, благоприлично. Всекой, който желае да говори, длъженъ е по-прѣди да поиска дума отъ председателя, и само тогава да почне да говори, когато му се извѣсти съ произнасяние на името му, че реда му е дошълъ.

Чл. 10.

Нар. Събрание е длъжно да изслуша Министритѣ всекой пжтъ, когато тѣ поискатъ дума.

Чл. 11.

Всеки говорящъ трѣба да излиза на трибуната.

Отъ мѣстото си той може да дава само кратки разяснения, или да говори или да отговаря вкратцѣ за нѣщо, което се отнася до разисквания въпросъ; но въ всеки случай говорящия трѣба да стои правъ.

Чл. 12.

Представителитѣ трѣбва да се изразяватъ прилично и умѣренно. Нападѣния противъ личността на другитѣ представители и на Министритѣ, както и доказания на други личности се запрѣтватъ. Нападения противъ вѣрата, или противъ приятелскитѣ държави на България, се забраняватъ. Освѣнъ това оратора не трѣбва да се отстранява отъ предмѣта на разискването.

Чл. 13.

За улеснение разискванията на представенитѣ законопроекти, предложения и други въпроси, Нар. Събрание може да избира помѣжду си разни комисии, за да разясняватъ тѣзи въпроси и да приготвятъ разискването имъ въ Събранието.

Чл. 14.

Резултата на своитѣ обсъждания комисииитѣ представятъ на Н. Събрание чрезъ избрания си докладчикъ. Докладитѣ на комисииитѣ трѣбва да се печататъ и раздаватъ на представителитѣ, поне два дена преди опредѣления день за раз-

искването на тѣзи предмѣти. Не се печататъ и раздаватъ само докладитѣ на комисиията за прошенията.

Въ извънредни случаи Нар. Събрание може да рѣши, за да не се печатжтъ докладитѣ на комисииитѣ

Чл. 15.

Засѣданията на Н. Събрание ставатъ при отворени врата. Председателитѣ, министръ, комисаръ, а сжщо и представители на брой не по малко отъ трима, могатъ да предложатъ да не се пущатъ въ заседанието външни лица. Такова предложение се разглѣдва при затворени врата, и се рѣшава отъ присѣдствующитѣ по вишегласие,

Чл. 16.

Въ салата на заседанията седатъ само представителитѣ, а публиката се помѣщава въ означенитѣ за тѣхъ мѣста. Никому не се позволява да влиза съ оржжие въ залата на Н. Събр. (чл. 102 отъ Конституцията).

ГЛАВА III.

За гласоподаването.

Чл. 17.

Преди да се пристъпи къмъ гласоподаване, председателя прочита въ всеуслишание текста на предложението, върху което има да се произнесе Нар. Събрание.

Чл. 18.

Гласоподаването бива:

- 1) явно а именно
 - а) чрезъ вдигане ржцѣ,
 - б) чрезъ ставане и сѣданне,
 - в) чрезъ записване саморжчно имената си.
- 2) тайно, чрезъ бюлетини.

Чл. 19.

Начина на явното гласоподаване съ вдигане ржцѣ, или съ ставане и сѣданне бива по усмотрѣнието на председателя, а — чрезъ саморжчно записване, по исканieto най-малко на петнадесетъ представители. Гласоподаването чрезъ саморжчно записване става посредствомъ два листа, приготвени и държани отъ секретаритѣ, отъ които (листове) върху единъ се записватъ онѣзи представители, които сж за, а върху другия листъ които сж противъ предложението

Чл. 20.

Тайното гласоподаване се допуша само тогава, когато се пожелае то най-малко отъ десетъ представители; въ такъвъ случай единъ отъ секретаритѣ повиква по редъ представителитѣ за да пускатъ въ урната по единъ сгнжнатъ бюлетинъ, въ който бива написана думата — (за предложението) или не (противъ предложението).

Въ случай, ако се окажатъ повече бюлетини отъ колкото лицата сж гласоподавали, гласоподаването не се унищожава, освѣнъ ако числото на превишаващитъ бюлетини може да измѣни резултата му. Числото на бѣлитъ бюлетини се записва въ протокола и тѣ незначатъ нищо.

Чл. 21.

Нар. Събрание рѣшава по вишегласие отъ присѣтствуващитъ членове. (чл. 117 к.) При равно число гласове, предложението се отхвърля.

Чл. 22.

По какъвто начинъ и да се е гласоподавало, резултата му се констатира отъ бюрото на Нар. Събрание, и се прогласява въ всеуслышание отъ председателя въ сжщото заседание.

ГЛАВА IV.

За реда, по който се внасятъ, и разгледватъ проектитъ и предложенията.

Чл. 23.

Законопроектитъ и предложенията на правителството се внасятъ въ Нар. Събрание отъ надлежнитъ Министри чрѣзъ Княжеска заповѣдъ.

Всеки представителъ сжщо може да внесе въ Нар. Събрание законопроектъ или предложение, съ законодателенъ характеръ слѣдъ като се съобрази съ чл. 109 отъ Конституцията.

Чл. 24.

Всекой законопроектъ или предложение трѣбва да се подава писмено на председателя на Нар. Събрание, който се распорежда за напечатването и за раздаването имъ на представителитъ най-малко два дена преди опредѣления день за разискването имъ въ Събранieto.

Чл. 25.

Всеичкитъ законопроекти и предложения се гласуватъ въ Нар. Събрание членъ по членъ, а послѣ това се пристѣпва къмъ общо гласуване за цѣлия законопроектъ или предложение, но въ всекой случай това общо или цѣло гласуване трѣбва да стане въ идущето заседание. Преди общото гласуване допуца се внасяне на предложение за сжщественно измѣнение или допълнение на проекта, ако таковото предложение се поддържи най-малко отъ една четвъртъ отъ присѣтствующитъ представители.

Чл. 26.

Ни единъ законопроектъ отхвърленъ изцѣло отъ Нар. Събрание, не може да се внесе безъ сжщественни поправки въ сжщата сессия.

Чл. 27.

Представителитъ съгласно чл. чл. 107 и 153 отъ Конституцията могатъ да занитватъ Министритъ върху дѣлата по управлението. Запитванията, които сж направени въ отсѣтствие на надлѣжния Министръ, съобщаватъ се на сжщия отъ бюрото на Нар. Събрание.

ГЛАВА V.

За правата и длѣжноститъ на бюрото.

I. Председателъ рѣ.

Чл. 28.

На председателя се възлага:

- а) да отваря и затваря заседанията на Нар. Събрание и да води разискванията (Чл. 3);
- б) да съкратява съставенитъ мѣнния на говорящитъ;
- в) да поставя въпроса на разискване по установенния редъ;
- г) да поканва по име лицата на които е реда да говорятъ;
- д) да държи порядкъ и благочиние;
- е) да бди щото да не ставатъ повърщания върху въпроси вече разискани и рѣшени окончателно;
- ж) да води сношения въ всеичкитъ правителствени и частни лица по дѣлата на Нар. Събрание.

Чл. 29.

За увардване на порядкъ въ заседанията на Нар. Събрание председателя употрѣбява слѣдующитъ ерѣдства:

- а) призовава на благочиние;
- б) призовава говорящия да не се отдалечява отъ предмѣта;
- в) отнема думата на говорящия, и
- г) избобличава.

Чл. 30.

Представителъ, избобличенъ три пѣти на редъ въ едно заседание, лишава се отъ правото да говори до края на сжщото заседание. Въ случай на непокорность, председателя може да се распорѣди за отстраняването непослушното лице отъ салата на Нар. Събрание, за презъ времето до дѣто трае сжщото заседание.

Чл. 31.

Ако би нѣкое външно лице си позволило да дава знакове на одобрение или неодобряване, или да издава викъ, таковато (лице) се отстранява отъ Нар. Събрание тутакси по распорѣжданieto на председателя. Въ случай на смущение, председателя може да се распорѣди, за да се упраздни всеичкото мѣсто, опредѣлено за публиката.

Чл. 32.

Нар. Събрание има своя почетна стража, която е подчинена на председателя.

Чл. 33.

Председателя може да взема участие въ разискванията на всеки въпрос, следъ като остави председателството на одного отъ подпредседателитѣ, догдѣто трае разискването на въпроса.

II. Подпредседателитѣ.

Чл. 34.

Подпредседателитѣ замѣстватъ председателя въ случаитѣ и по реда. указани въ членовѣ 3 и 33 отъ правилника, като се ползватъ въ това врѣме отъ всичкитѣ председателски права.

III. Секретаритѣ.

Чл. 35.

Секретаритѣ сж длѣжни, подъ надзора на одного отъ подпредседателитѣ:

а) да съставлява скратенитѣ протоколи отъ точно държанитѣ бѣлѣжки при разискванията, съгласно чл. 6 отъ сжщия правилникъ, и да се грижатъ за напечатване на стенографическитѣ протоколи.

б) да приематъ представляемитѣ отъ разни мѣста и лица прошения и да ги даватъ своевременно на председателя;

в) да изпълняватъ въобще распорѣжданията на председателя по отношение на дѣлата на бюрото.

Забѣлѣжка. Протоколитѣ на тайнитѣ засѣдания не се обнародватъ, освѣнъ съ разрѣшенieto на Нар. Събрание.

Чл. 36.

Въ помощъ на секретаритѣ се даватъ волнонаемни писци числото на които се опредѣлява отъ председателя споредъ потреббата.

ГЛАВА VI.

За длѣжноститѣ на квесторитѣ.

Чл. 37.

Квесторитѣ, на брой двама, (чл. 1-ий) иматъ слѣдующитѣ длѣжности:

а) наглѣдватъ събиранieto и преброяването на гласовѣтѣ;

б) бдятъ върху ступанската частъ на Нар. Събрание и върху държанието на смѣткитѣ му;

в) грижатъ се за правилното напечатване докладитѣ на комисииитѣ и за своевременното имъ раздаване на представителитѣ;

г) издаватъ билетитѣ за допущание въ Нар. Събрание на публиката, и

д) изпълняватъ въобще распорѣжданията на председателя по отношение дѣлата на Нар. Събрание.

ГЛАВА VII.

За длѣжноститѣ на представителитѣ.

Чл. 38.

Всеки представителъ е длѣженъ да присѣдствува редовно въ засѣданията на Нар. Събрание и на комисията, въ която би билъ избранъ. Гласоподаването посредствомъ друго лице и чрезъ писмо е запретиено.

Чл. 39.

Никой представителъ не може да се откаже отъ да бѣде членъ на оная комисия за която го избере Нар. Събрание, освѣнъ ако е вече членъ на друга комисия.

Чл. 40.

Въ началото на всѣка сессия Нар. Събрание избира изъ между членовѣтѣ си, една постоянна комисия отъ петъ лица, която се нарича комисия за прошенията.

Чл. 41.

Позволение за безсроченъ отпускъ не се допуца, освѣнъ по причина на болестъ, а отпускъ за опредѣлено врѣме се допуца съ разрѣшение на Нар. Събрание, велѣдствие на писмено заявление, отправено до председателя, съ означение въ заявлението причинитѣ за искания отпускъ.

Чл. 42.

Ако нѣкой представителъ отсъдствува три пѣти наредъ отъ засѣданията на Нар. Събрание, безъ уважителни причини и не заяви писмено за това на председателя, името на такъвзито се обнародва въ най-близкия брой на «Държ. Вѣстникъ» и сжщевременно се лишава отъ дневното си възнаграждение. (Ст. 105. Избират. Законъ), за колкото дни е отсъдствувалъ.

Чл. 43.

Правилника за вътрѣшния редъ на обикновенното Нар. Събрание отъ 10-ий Декемврий 1882 година се отмѣнява. София, 14 Септемврий 1883 г.

Председатолъ: Желаетъ ли нѣкой да говори.

Анневъ: Не знамъ, ако ме поддържатъ $\frac{1}{4}$ отъ г-да представителитѣ, ще предложъ да стане едно измѣнение въ чл. 2, щото на мѣсто отъ 1 до 5 часа, да се каже отъ 2 до 5 или далше, защото отъ 1 часъ е много рано. Всички г-да се занимаватъ въ комисииитѣ, послѣ обѣдватъ и пр. Мисля, да се каже отъ 2 до 5 или по-късно, защото отъ 1 часъ е много рано. Ако ме поддържатъ $\frac{1}{4}$ отъ представителитѣ, тогава да се разискава.

Председателъ: Поддържа ли се предложението на г-на Аннева? (Гласове: Поддържа се.) Онѣзи, които поддържатъ предложението на г-на Аннева, да си дигнатъ рѣката. (Бол-

шинство). Полагамъ на гласуване предложението на г-на Аннава, щото въ чл. вторий да стане: намѣсто отъ 1 до 5 да се отварятъ засѣданията отъ 2 и да траятъ до 6.

Дуковъ: Това може: намѣсто 1 да бѣде 2, нъ да не се опредѣлява 5 или 6. Ако има работа, ще седимъ повече, ако нѣма, ще си отидемъ по-рано, споредъ работата. Сега да се означи въ 2 часа да се захващатъ, и послѣ да седимъ до дѣто изисква работата.

Вълчевъ: Ми се струва, че е по-добъръ да се каже отъ 2 до 6, и ако има повече работа, нѣкой път можемъ да стоимъ до 7 и 8.

Дуковъ: Щомъ има отъ 2 до 6, то ако стоимъ повече, значи, да стоимъ противъ правилника. Да нѣма ни 5 ни 6, нъ споредъ работата. Ако се означи часа, значи, че подъ диктовка трѣбва да работимъ.

Вълчевъ: Азъ искамъ да кажа именно: всѣко засѣдание започва отъ 2 часа и трае до 6 часа, въ случай на повече работа може да трае до 7 или 8, да се не опредѣлява.

Шивачовъ: Тѣзи г-да, които предлагатъ отъ 2 до 6, това е само една формалностъ, и вѣрвамъ, че тѣзи г-да сж формалисти. До сега у насъ е било отъ 1 до 5, а ние идемъ на 2 часа и сме седѣли до 6 часа. Ако има работа ние ще стоимъ и до 10 часа; ние сме стоели и ноцемъ, безъ да се казва това въ правилника.

Анневъ: И азъ съмъ съгласенъ съ г-на Вълчева, че на всѣкой начинъ трѣбва да се опредѣли врѣмето: «Вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота отъ 2 до 6 часа, и по-късно»; нъ най-сетнѣ щомъ сме съгласни и се поддържа да бѣде до 6 часа, то нека бѣде, и азъ се съгласявамъ, само да не ставатъ дълги разисквания. (Гласове: съгласни.)

Председателъ: Полагамъ на гласуване предложението на г-на Аннава, което се отнася до 2 часа, и което трѣбва да стане тъй: «Народното Събрание има три рѣдовни засѣдания: вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота отъ 2 до 6 часа подиръ пладнѣ». Който приема да стане члена тъй, да си дигне ржката. (Болшинство.) Желаетъ ли да говори нѣкой още върху правилника? (Не). Полагамъ на гласуване приетия вътрѣшенъ правилникъ вече изъ цѣло, и който е за приеманieto на този правилникъ както се прочете отъ докладчика, да си дигне ржката. (Всички дигатъ.) Значи правилника се приема. На дневенъ редъ стои запитванието на г-на Аннава.

Анневъ: Съгласно съ дневний редъ ще си позволя да направя запитване къмъ г-на Министра на Вътрѣшнитѣ Работи, и едно само, а не повече, както казахъ завчера, тъй като нѣкой отъ г-да представителитѣ се исплашиха отъ моитѣ запитвания. (Чете):

ЗАПИТВАНИЕ

къмъ г-на Министра на Вътрѣшнитѣ Дѣла.

Предъ видъ на многократнитѣ оплаквания отъ драгунитѣ и тѣхнитѣ началници; предъ видъ на распространението разбойничеството въ страната ни, и неманието органи за прислѣдванието и истреблението имъ; предъ видъ на гражданната отговорностъ, която лѣжи върху Окр. Управители и Околийскитѣ и Градски Началници, които при всичкото си желание: да изпълняватъ своитѣ си обязанности за обезпечение живота, имота и честѣта на гражданитѣ, и въобще да изпълняватъ бързо и съвѣстно всички трѣбования на Висшето Началство, въ отсѣтствие на сигорни полицейски органи, това тѣхно желание става иллюзорно; предъ видъ още и на това обстоятелство, че сѣдебнитѣ слѣдователи се оплакватъ, че често никакъ не могатъ да изпълняватъ възложенитѣ тѣмъ поръчки по обисквания и изслѣдвания, тъй като полицейскитѣ органи се заповѣдватъ отъ драгунскитѣ началници и тия послѣднитѣ не искатъ да знаятъ нищо за трѣбованията на сѣдебнитѣ и административнитѣ власти, напротивъ тѣ (драгун. началници) се распорѣждатъ съ драгунитѣ като съ свои частни слуги и да парадирватъ; и най-сетнѣ предъ видъ на разнитѣ безобразия отъ страна на драгунитѣ които стоятъ по селата, въ тѣй нарѣченитѣ участъци, и пр. и пр., — то питамъ:

1) Защо не се е приложилъ до днешния день закона за полицейската стража, гласуванъ прѣзъ послѣдната сессия на Нар. Събрание, и какво мисли правителството да направи;

2) Отъ гдѣ, отъ какъвъ кредитъ се е поддържалъ до сега драгунския корпусъ наедно съ драгунскитѣ началници, тъй като Нар. Събрание не е отпуснало за подобна цѣль нито една аспра, а само за полицейската стража има отпуснатъ кредитъ;

3) Ако драгунския корпусъ се е поддържалъ отъ кредита за полицейската стража — което е вѣроятно, — то въ такъвъ случай е станало едно флагрантно нарушение на закона за отчетността на бюджета, — прочее какви мѣрки мисли г-нъ Министръ да вземе противъ нарушителя на закона, и най-сетнѣ;

4) Г-нъ Министръ не намира ли за необходимо нужно немедленното приложение на закона за полицейската стража, за да се тури единъ пътъ страната въ порядокъ, да се прекрати безплодното харчение пари за безполѣзни драгунски корпуси и драгунски началници, и да излѣземъ веднъжъ за

всѣкоги отъ хаоса на експериментитѣ по полицейската организация.

София 15 септември 1883 год.

Свищовския представителъ: Д. Г. Анневъ.

М-ръ Драганъ Цанковъ: Предложението съдържа много въпроси, на които трѣбва и много отговори; но азъ да отговоря на 2 въпроса тукъ. Че драгунитѣ, които сж останали въ нѣкои окръзи съ споразумѣнието на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, министерския съвѣтъ е рѣшилъ, да се дигнатъ и отъ тамъ отъ гдѣто не сж до сега дигнати; да се унищожатъ или да се преобърнатъ въ жандари и да се подложатъ подъ управлението на администрацията (Ржкоплѣскание), и че изработения отъ Нар. Събрание уставъ за полицейската стража, ще се тури немедленно въ дѣйствиe, като останатъ на министра нѣкои измѣнения да направи, които въ продължение на тая сессия, ще ги предложи на одобрение на Нар. Събрание. А колкото за другитѣ въпроси, отъ гдѣ сж се земали пари за поддържанieto на драгунитѣ, ще отговоря другъ пжтъ, защото трѣбва да изуча въпроса. (Ржкоплѣскание).

Анневъ: Азъ съмъ крайно доволенъ отъ обясненията на г-на М-ра на Вжтрѣшнитѣ Работи, и го моля отъ наша страна, да увѣри НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО въ нашитѣ най-отлични вѣрноподаннически чувства; при това предлагамъ, да се избере една депутация, която да отиде да благодари на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО за грижитѣ, които Той полага за приложение закона за полицейската стража.

Предсѣдателъ: Отъ страна на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО е натоваренъ г-нъ Константиновичъ да искаже нѣщо . . .

Константиновичъ: Въ допълнение на казаното отъ г-нъ М-ра на Вжтрѣшнитѣ Работи, имамъ заповѣдъ отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО да извѣстя на г-да представителитѣ, че е натоваренъ министерския съвѣтъ да състави указъ за унищожението на драгунския корпусъ, и да тури въ дѣйствиe закона, който се изработи миналата сессия отъ васъ за полицейската стража. (Шумни ржкоплѣскания).

Г. Геровъ: Азъ ще помоля г-на Константиновича, да благодари на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО отъ страна на всичкитѣ наши събратия г-да представители и да изяви съчувствието, което направи Нар. Събрание.

Анневъ: Моля г-на Предсѣдателя, да тури на гласоподавание моето предложение, т. е. да изберемъ една депутация, или бюрото да отиде да благодари на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, отъ страна на Нар. Събрание.

И. Вълчевъ: Преди всичко това, което каза г-нъ Анневъ въ началото на своята рѣчь, той криво е разбралъ, ако е

мислилъ, че ние онзи день сме се уплашили отъ онова, което искалъ да запитва. (Гласове: На предмѣта). Най-сетнѣ, г-да, азъ тукъ отговарямъ, а не предлагамъ ново нѣщо. Азъ отговоръ давамъ.

Предсѣдателъ: Азъ мисля, г-нъ Вълчевъ, че това не се касае до нѣкой сериозенъ въпросъ; защото да се отговаря на думитѣ на всѣки единъ представителъ, това ще ни завлече на далечъ.

Вълчевъ: Азъ намѣрихъ за добръ, да го неоставя това безъ отговоръ, защото г-нъ Анневъ може да каже и другъ пжтъ подобно нѣщо. Но като г-нъ Анневъ другъ пжтъ нѣма да мисли така, азъ ще кажа само едно: Азъ казвамъ, че патриотическитѣ чувства на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО, които храни къмъ поданницитѣ си и добринитѣ, които прави, то както ние, тжй и цѣлъ народъ Му е крайно признателенъ и благодаренъ. И Той може би всѣка минута прави такива добрини. Заради това не знай, защо да се избира коммисия, която да благодари за такива взети мѣрки отъ НЕГ. ВИСОЧЕСТВО, когато има тукъ представителъ на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО, да помолимъ него да искаже нашата благодарностъ.

Шивачовъ: Относително исказаното отъ г-на Вълчева за НЕГ. ВИСОЧЕСТВО мисля, че никой не се съмнява, и мисля, че г-нъ Вълчевъ не доказва, че не трѣбва Нар. Събр. да избере депутация да благодари на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО. За това азъ моля г-на предсѣдателя да даде предложението на г-на Аннава на гласоподавание по-скоро.

Вълчевъ: Азъ, г-да представители, до колкото вѣрвамъ че можъ да искажа Вашитѣ мисли, разбрахъ въпроса тжй, както казахъ по-напредъ. Но понеже г. Шивачевъ пакъ настоява и слѣдъ станалитѣ обяснения, мисля, че нѣма такава нужда, принуждавамъ се да повтора да кажа, че ако направимъ таково нѣщо, значи за всѣко нѣщо, което НЕГ. ВИСОЧЕСТВО прави за своитѣ подданници, трѣбва да избирами коммисии за да Му благодарятъ. Н. ВИСОЧЕСТВО е оцѣнилъ насъ и ни познава, както и ние оцѣняваме Неговитѣ благоволения и распорѣждания. За това да помолимъ г. предсѣдателя, да искаже на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО нашата благодарностъ.

Анневъ: Споредъ убѣждението на г-на Вълчева може би да е туй; но споредъ моето смиренно убѣждение е инакъ. Азъ моля г-на предсѣдателя, да тури на гласоподавание моето предложение, и ако се приеме, да се избере депутацията, и да се прекратятъ по-нататѣшнитѣ разисквания.

Бошняковъ: За всичкитѣ добри дѣла и благи намѣрения на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО, Българскиятъ народъ и неговитѣ представители сж благодарни. Тукъ е въпросъ за Драгунския корпусъ, който тегнеше двѣ години на България. Сега

при благотѣ распорѣждания на Н. ВИСОЧЕСТВО се унищожаватъ драг. корпусъ и азъ поддържамъ, че трѣбва да се избере депутация, която да благодари на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО. (Гласове: Да се даде на гласоподаване предложението на г-на Аннева).

Председателъ: Ще подложатъ на гласоподаване предложението на г-на Аннева, който приема, да се избере една депутация, която да благодари на НЕГ. ВИСОЧЕСТВО за унищожението на драгунския корпусъ, да си дигне ржката. (Вишегласие). Какъ желае Нар. Събрание да се избере тази депутация, отъ колко члена да състои, и кои трѣбва да бждатъ.

Д-ръ Цачевъ: Азъ мисля, че сж достаточно 5 члена. (Гласове: Бюрото да иде да благодари).

М-ръ Начовичъ: Азъ предлагамъ, да отиде бюрото и двама отъ нашитѣ събратия мюсюлмани. (Гласове: Съглас.)

Д-ръ Цачевъ: Предлагамъ да се прибаватъ при бюрото Хафузъ Билялъ и Варнен. Мюфтия Ибимъ Ефенди.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание да се прибавятъ Хафузъ Билялъ и Ибимъ Ефенди въ депутацията? (Приема се).

Сега на дневенъ редъ иде запитванието на Л. Дуковъ за закона по горитѣ.

Л. Дуковъ: По-напредъ до колкото помня работата, този проектъ бѣше внесенъ отъ миналото Министерство и бѣше раздаденъ на депутатитѣ да го разгледатъ. Но като врѣмето бѣше кжсо, ние го оставихми за втори пѣтъ, т. е. за сега, кога дойдохми да го имаме най-напредъ предъ видъ. Подиръ каза се, че трѣбва да се представи и внесе отъ правителството. Сега питамъ г-на М-ра, сжщия проектъ ли да се даде или изново да се внесе. Както и да е, азъ се съгласявамъ и на едното и на другото, само да се внесе, безъ кгото не можемъ нито една минута; защото както се имали честь и нѣкои членове отъ Държ. Съвѣтъ да видятъ на вѣнъ, че всичкитѣ оплаквания сж най-много за горитѣ. Желая да се внесе или внесения да се разгледатъ.

М-ръ Начовичъ: Азъ сърдечно благодаря на г. Дукова, дѣто подигна този въпросъ. Този законопроектъ за горитѣ е внесенъ още миналата година и е на дневенъ редъ въ сегашната сессия. Тогава бѣше се съставила една коммисия да го разгледатъ и да си даде мнѣнието. Сега остава на волята на Нар. Събрание да иска отчетъ отъ тази коммисия, ако тя е успѣла да го разгледатъ, или да назначи друга една коммисия, която да разгледатъ още веднжжъ този законопроектъ и послѣ да го представи на Нар. Събрание. Остава на Нар. Събрание да се произнесе.

Г. Геровъ: Ще отговоря на г. М-ра Начовича, че коммисията, ако бѣше успѣла, тогава щѣше да го представи на Народ. Събрание. Но понеже не е успѣла, то моля сега народнитѣ представители да си избержтъ друга коммисия.

Председателъ: Желаетъ ли Н. Събрание да се пристѣпни къмъ избиране на коммисия?

Щърбановъ: Азъ мисля, че като тази коммисия е избрана и се е занимавала вече съ този законопроектъ, то ще бжде по-добро, Нар. Събрание да се произнесе и да потвърди сжщитѣ членове, които да продължатъ своето изучаване.

Тодоръ Яневъ: Азъ поддържамъ, че трѣбва нова коммисия да се избере; защото има много членове, които не сж изучили този проектъ, тжй щото трѣбва да го разгледатъ и да се състави нова коммисия.

Председателъ: Преди да се рѣши това, трѣбва г. М-ра на Финанситѣ да обяви, да ли е внесенъ този проектъ или не.

М-ръ Начовичъ: Той е внесенъ въ миналата сессия съ Книжески указъ.

Шивачовъ: Азъ поддържамъ г. Тодора Янева, че трѣбва да се избере нова коммисия, защото и членоветѣ на старата не се знаятъ кои се.

Щърбановъ: Азъ съмъ на сжщото мнѣние, както и по-напредъ исказахъ. Ако е въпроса да се прибавятъ нѣкои отъ допълнителнитѣ представители да зематъ участие, на това не съмъ противенъ. Да се прибавятъ единъ или двама, или колкото намѣрите за благословно.

Шивачовъ: И азъ би се съгласилъ съ г-на Щърбанова, ако бѣше се занимавала дѣйствително коммисията. Но азъ мисля, че не го е ни прочела. Нека потвърди това г. Геровъ. (Герровъ: не е истина).

Председателъ: Желаетъ ли Нар. Събрание да се избере нова коммисия? (Едни гласове: нова; други — старата да остане).

Л. Дуковъ: Азъ поддържамъ мнѣнието на г. Щърбанова, а колкото дѣто се каза, че коммисията не е ни прочела проекта, това да ми опростятъ, коммисията и всѣки единъ го е челъ веднжжъ, дваждъ; но не е имала врѣме да се произнесе. Азъ пакъ се придържамъ за мнѣнието на г-на Щърбанова, щото да се прибавятъ още двама души, и тогазъ ще бжде по-лесно и по-практично.

Бошняковъ: Поддържамъ, че трѣбва да остане старата коммисия, имената на която моля бюрото да укаже кои сж въ идущето засѣдание, и да се раздаде проекта, отъ който едни представители иматъ, а други нѣматъ, и въ идущето же засѣдание да се допълни тази коммисия. (Гласове: съгласни).

Председателъ: Приема ли Н. Събрание предложението на г-на Бошнякова?

Шивачовъ: Мисля, че предложението, на г-на Янева е на първо мѣсто.

Д. Попшовъ: Колкото за предложението на г-на Янева е, да земе единъ проектъ и да го изучи.

Яневъ: Оттеглямъ си предложението, понеже се приематъ членоветъ на комисията, само съ прибавление на още два члена.

Председателъ: Тогава Нар. Събрание е съгласно, щото бюрото да съобщи въ идущето заседание имената на г-да членоветъ, които сж били лани въ тази комисия, и къмъ тѣхъ въ него заседание ще се прибавятъ още двама членове отъ ново-избраннитъ представители. (Гласове: Съгласни). Г-нъ Шивачовъ се натоварва да намѣри протокола и да каже въ идущето заседание имената. На редъ иде запитването на Ф. Маринова къмъ г-на Министра на Външнитъ дѣла. Желаетъ ли г-нъ Мариновъ, да си прочете своето запитване, защото г-нъ Министръ отъжтветвува. Ако желаетъ г-нъ Мариновъ, може да го прочете, и послѣ бюрото да съобщи г-ну Министру.

Ф. Мариновъ: Азъ ще го прочетъ и моля бюрото да го препрати до г-на Министра на Външнитъ дѣла. (Чете):

ЗАПИТВАНИЕ

къмъ г-на Министра на Външнитъ дѣла и Исповѣданията.

Миналата сесия бившия Министръ на Външнитъ дѣла г-нъ Вълковичъ съ указъ № 20 внесе въ Народното Събрание единъ докладъ върху положението на пощитѣ и телеграфитѣ въ Княжеството ни, въ който се виждаше подробно изложение по дѣятелността на тия учрѣждения, отъ началото на освобождението ни до края на миналата година, като сжщеврѣменно се указваше въ него какви мѣрки на подобрения сж проектирани да се взематъ още презъ настоящата 1883 година за въ полза на страната, и това съгласно съ мнѣнието на Държавния Съвѣтъ.

Едно отъ тия подобрения бѣше именно за намаляване такситѣ на паричнитѣ посылки, както върху тежината тѣй и върху обявената цѣнность, и вмѣсто както до сега се практикува да се смали за напредъ таксата на половинъ за вжтрѣшността на Княжеството и на четвърта часть за крайдунавскитѣ градове. Че е необходимо да стане това азъ ще преведа часть отъ мотивировката на доклада, дѣто г-нъ Министръ казва: «намаляванието на пощенската такса необходимо е да стане, тѣй като търговцитѣ отъ крайбрежнитѣ дунавски градове на България, предпочитатъ да получаватъ

и препращатъ своитѣ парични възели и цѣнни посылки чрѣзъ насрѣщнитѣ ромѣнски пощенски писалища, за да избѣгватъ въ четворно по-скѣпната българска такса, отъ което разбира се, отъ една страна губи съкровището, а отъ друга прави се спѣхъ на търговията.

Прочее като обръщамъ вниманието на г-на Министра върху това, моля го да ми каже коя е причината дѣто тѣй проектираната мѣрка до сега не се туря въ изпълнение и намѣрва ли за нужно настоящия г-нъ Министръ въ скоро време да я тури въ изпълнение.

София, 15 Септемврий 1883 г.

Съ почитание Свищовски представителъ:
Ф. Мариновъ.

Председателъ: Съгласно 27 чл. отъ правилника бюрото ще го препрати до М-ра на Външнитъ дѣла. На дневенъ редъ е запитването на г-на Д-ръ Цачева.

Яневъ: Ще помоля г. М-ра на Вжтрѣшнитъ дѣла, да съобщи, понеже драгунския корпусъ се унищожаватъ а остава жандармерията, за напредъ населението ще ли се задължава да прехраня жандармерията по една задължителна такса; защото до сега такситѣ, които се практикуваха въ окржжитѣ, сж били съвсѣмъ долна цѣна, тѣй щото населението се е задължавало да купува храна и да я достави въ участъцитѣ за жандармерията.

М-ръ Цанковъ: По въпроса, който предложи почитаемия депутатъ, азъ намѣрихъ онзи день оплакване въ Министерството и се приготвяхъ да изуча тозъ въпросъ. Слѣдъ като го изуча ще предложа мѣрkitѣ, които мисля за нужно да се зематъ заедно съ отговора на г-на Аннава.

Анневъ: Задоволенъ съмъ.

Шивачовъ: Въ закона за полицейската стража се предвижда таксата.

Дуковъ: Азъ крайно благодаря на г. Аннава, който предложи този въпросъ, а на г-на Шивачова ще кажа, че таксата както е тамъ, никакъ не може да се практикува. Сега се задоволявамъ и ще разисквамъ тогазъ, когато г-нъ М-ръ споредъ обѣщанието си, ни отговори. (Гласове: съгласни.)

Д-ръ Цачевъ: Г-да представители! Въ послѣдното врѣме, като бѣхъ въ Търново, отишелъ бѣхъ да дамъ една телеграмма. Случайно забѣлѣжихъ тамъ единъ селенинъ, който подаваше телеграмма за Севлиевския мирови сѣдия. Телеграфиста, като вѣренъ служителъ на предписанието на началството му каза, че споредъ циркуляра, всѣкий, който подава телеграмма съ съдържание на проба къмъ правителствени учреждения, трѣбва да обляпи тази телеграмма съ гербова марка. Разумѣва се, този бѣденъ селенинъ, като нѣмаше

50 ст. за да я облъпи, телеграммата остана и той се принуди да иде въ Севлиево, за да даде заявлението на мировия съдия. Това обстоятелство, г-да представители, ме принуди да направя справка и да вида, да ли този циркуляръ, издаденъ отъ управлението на пощитѣ и телеграфитѣ, е съобразенъ съ закона; вотиранъ отъ Нар. Събрание и одобренъ отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО. Въ 1880 год. се прие отъ Нар. Събрание единъ законъ за гражданското съдопроизводство за мировитѣ съдии. Въ него има една статия, именно 166, която казва, че всичкитѣ прошения, които се подаватъ на мировитѣ съдии не подлежатъ на гербовъ сборъ. Слѣдователно, тъй като тази статия съществува, азъ ще помоля г-на М-ра на Външнитѣ Дѣла, да има добрината да се съобрази съ съдържанието на тази статия и да измѣни, ако е нужно, този циркуляръ, сир. телеграммитѣ, които се подаватъ на мировитѣ съдии да не подлежатъ на гербовъ сборъ, съгласно статията, която казахъ.

Председателъ: Тъй като настоящето запитване се отнася къмъ Министра на Външнитѣ Дѣла, който отсъствува, то съобразно съ чл. 27 отъ правилника, моля г-на Цачева да го предаде на бюрото. (Д-ръ Цачевъ: Не е преписано.) (Смѣхъ.)

Д-ръ Цачевъ: Тъй също, г-да представители, въ последне време, видѣхъ една доста печална сцена, която се упражнява въ ущърбъ на българскитѣ граждани. То е именно, г-да представители, пълномощията, които се даватъ отъ турското правителство на нѣкои пълномощници, които искатъ въ Княжеството, за да усвояватъ и продаватъ недвижимитѣ имущества на избѣгалитѣ мюсюлмани. Извѣстно Ви е, че има едно журнално постановление на Императорский Российский Коммисаръ, въ което пунктъ 10 опредѣля, какъ трѣбва да бждатъ направени тѣзи пълномощия. И ако тѣзи пълномощия сж съгласни съ този пунктъ, всичкитѣ съдилища сж длъжни да ги приематъ. Какво се случи у насъ, г-да представители? Ще Ви приведа единъ примѣръ. Въ Търново има село, нарѣчено Каламанча. Жителитѣ на това село избѣгнаха презъ войната и отишли въ Цариградъ. Явява се нѣкой си Мустафа Мустафовъ съ редовно пълномощие, за да усвои и продаде имуществата на тѣзи избѣгнаха мюсюлмани. Този пълномощникъ съ силата на пълномощията, които има отъ Турското правителство, утвърдено отъ нашия агентъ въ Цариградъ, явява се въ Търново и усвоява имуществата на тѣзи мюсюлмани, продава ги на нашитѣ Българи, зема паритѣ, дава имъ даже крѣпостни актове предъ съдилището, а слѣдъ една година се явяватъ истинскитѣ притѣжатели на тѣзи недвижими имущества и

оспоряватъ това пълномощие, което е направено въ Цариградъ, и което има всичкитѣ изисквания отъ законнитѣ формалности. Тѣзи жители сж дали 6000 лири за тѣзи имущества, а днесъ сж принудени да отидатъ да си търсятъ правото. И нашето съдилище, като казва, че пълномощието било издадено фалшиво въ Цариградъ, отнема имъ жилищата, които сж си купили и предава тѣзи недвижими имущества на прежнитѣ притѣжатели, а на нашитѣ граждани казва, да идатъ да си искатъ паритѣ отъ пълномощника, който се намира въ Цариградъ. За това ще помоля нашия М-ръ на Правосъдието да има добрината, слѣдъ като се съобрази съ дѣйствующий законъ на страната, да издаде циркуляръ, щото пълномощията, издадени съгласно съ пунктъ 10 отъ журналното постановление на комисара, които сж приети, и върху които вече нашитѣ правителства сж извършвали дѣла, такива искове, да не се гледатъ. Защото, ако това се продължава, азъ Ви увѣрявамъ, че отъ нашето Княжество ще се извлекатъ милионни лири. (Гласове: Нѣма толкозъ.) (Смѣхъ.)

М-ръ Стоиловъ: Азъ благодаря г-на запитвача за даннитѣ, които ни даде върху това, което е видѣлъ, когато е билъ въ последне време въ Търново. Нѣма съмнѣние, че когато всичкитѣ представители разказватъ това, което видятъ, е единственното средство да се освѣтли правителството. Колкото за съществото на запитванието, чини ми се, че е разбъркана съдебната властъ и администрацията. Г. запитвача трѣбва да знае, че М-ството на Правосъдието не може да налага на съдилищата, едно нѣщо тъй или иначе да глѣда. Само когато се заминатъ всичкитѣ инстанции, когато работата се рѣши отъ Кассацията, тогазъ може да се подигне въпросъ законодателенъ; но да се издаде отъ М-ра заповѣдъ на едно съдилище, всички ще се съгласимъ, че се нарушава съдейската независимостъ. Да ли тѣзи работи, които указа г. Цачевъ сж общи, или зависятъ отъ незнание закона отъ едно съдилище, това ми не е извѣстно. Когато ми се дадѣтъ обстоятелни данни върху тѣзи работи, азъ се обѣщавамъ, че ще изуча въпроса и ще направя всичко, косто зависи отъ Министерството.

Анневъ: Азъ мисля, че сичко това, което говори г-нъ Цачевъ, споредъ мене, не е нито предложение, нито запитване. Ако е предложение, то трѣбва да се пита имали 15 души, които да го поддържатъ; ако ли е запитване, то трѣбва да се напише. Азъ, по крайнѣй мѣръ, не мога да опредѣля реда на това, което говори г. Цачевъ. Моля го да се произнесе, какво е. Азъ не мога да го разбера. (Смѣхъ.)

Д-ръ Цачевъ: Въ отговоръ на г-на Аннева ще му кажъ, че може би да има хора, на които умственитѣ сили не сж толкова развити, тъй както у г-на Аннева. Азъ като единъ представителъ исказахъ това, което искахъ; а той да ли ще го земе за запитване или за предложение, както ще, то все едно. Азъ просто исказахъ единъ фактъ, който се практикува въ Бъл. Княжество въ ущърбъ на българскитѣ граждани. И мисля, че всѣкой отъ насъ има право да искава, щото правителството да защитава интереситѣ на всѣкой гражданинъ, билъ той търговецъ или земледѣлецъ, ако интереситѣ му сж повредени. Въ другитѣ господарства, пазятъ правата на своитѣ граждани, ако се повредятъ, праватъ разноси може би 10 пѣти по-голѣми, отъ колкото струва самата щета, само и само да защитятъ интереситѣ на гражданетѣ си. А тука Бъл. Правителство да не зема мѣрки въ такава една важна работа, това ми се вижда твърдѣ непонятно.

Бобчевъ: Относително изказаното отъ г-на Цачева, ще напомня, че неговото предложение, вече стана въ минжлото засѣдание и се разисква дълго врѣме, до гдѣто се тури на дневенъ редъ като запитване. Слѣдователно, тука се отнoси къмъ Министерството като запитване и нѣма нужда повече да се говори. (Д-ръ Цачевъ: свободно.)

Шивачовъ: Безъ да се продължава много този въпросъ, ми се чини че г-нъ Цачевъ желае, щото всичкитѣ пълномощия, слѣдъ като се прѣдставятъ въ сѣдилището и сѣда да издаде на основание на тѣхъ крѣпостния актъ, да се счита той като законенъ. Можели такова нѣщо да стане, когато знаемъ, че много пѣти отиватъ въ Цариградъ шарлатане и зематъ ужъ пълномощие отъ лицата, а послѣ излиза, че тѣзи лица сж нѣмали никакво знание и не сж давали такива пълномощие. Ако се издаде на основание таково пълномощие фалшивъ актъ, то първий стопанинъ на това имущество нѣма ли право да заяви подире за фалшивостта на акта и да иска унищожението му? Може ли сега да се забрани на всѣкой единъ, който има пълно право на своето имущество и го доказва сѣдебнимъ порядкомъ? Азъ мисля, че не може да се забрани. Само едно нѣщо може да се напомни на сѣдилищата, то е, да внимаватъ на тѣзи пълномощия, за да не страдатъ интереситѣ на гражданетѣ. Както сѣдилището, така и лицето, което купува, трѣбва твърдѣ много да внимаватъ и да си отварятъ очитѣ прѣди да стане продажбата. Но щомъ сѣдилището констатира, че е издаденъ акта на основиние фалшиви документи, то се унищожава този актъ, и се дава право на другото лице, което притѣжава имуществото. Сега да признавамъ фалшивостта на законна, което

желае г-нъ Цачевъ, това е противъ всички обще приети начала по правосъдието.

М-ръ Стоишовъ: Азъ мисля, че е излишно по-нататкъ да се разисква; защото тука обекта на разискванията не е опредѣленъ. Азъ казахъ, на г-на запитвача, че щомъ зема положителни данни върху предметъта, който запитва тука, ще видя, да ли ще може да се направи нѣщо по административенъ начинъ, и щомъ може да се направи, нека бѣде увѣренъ г-нъ запитвачъ, че ще се направи всичко, което закона позволява.

Д-ръ Цачевъ: Азъ противъ това, което каза г-нъ Министръ, не съмъ казалъ нищо. Слѣдователно, относително запитванието да ли съмъ съгласенъ или не, не е нужно да се говори. А въ отговоръ на г-на Шивачова, имамъ честъ, да му кажа, че той не ме е разбралъ. Азъ казахъ едно пълномощие иде отъ Цариградъ направено законно и съобразно съ 10-ий пунктъ на циркуляра на руския комисаръ.

Сирѣчь, той иде за пълномощие, и то се утвърди въ сѣдебната инстанция въ Цариградъ и въ Българското Агентство; той дохожда въ сѣдилището, двама свидѣтели удостоверяватъ неговата личностъ, и щомъ стане това, припознаватъ пълномощието, че е законно и че има законна сила и на основание на това се издава продавателния актъ. Нашитѣ селяни купуватъ на основание такива пълномощия, зематъ си продавателенъ актъ, който се счита за законенъ; а подиръ една година се явява отсѣжествующия мюсюлманинъ и казва, че той никакво пълномощие не е давалъ, и за това си иска имуществото назадъ. Нашитѣ сѣдилища сега признаватъ такива нѣща и водятъ се процеси, послѣ оставатъ купувачитѣ да си държатъ паритѣ отъ тогози, който имъ е продалъ имуществото, и който даже не се намира въ нашата държава. (Единъ гласъ: да си е отварялъ очитѣ).

Да си е отварялъ очитѣ добръ, но дѣ е зналъ това. Той е купилъ имуществото на основание на едно пълномощие, отива въ сѣдилището, и сѣдилището му издава единъ крѣпостенъ актъ, а послѣ се явява други единъ и оспорва това. Ако искате само адвокатитѣ да си намѣрятъ работа, това е други въпросъ.

Вълчевъ: Подигнатия важенъ въпросъ отъ г-на Цачева, настина, не може да му се даде никакво рѣшение, именно за това, защото е поставенъ така, щото не може да се рѣши. И г-нъ Д-ръ е направилъ съ това не друго, освѣнъ да иска да се прѣмахне злото, ако го има. Но г. Д-ръ нека не забравя, че ако се практикуватъ такива нѣща, то се практикуватъ за това, защото въ сѣдебнитѣ закони има такива

статии, които това допускатъ. Слѣдователно, г-нъ Д-ръ по-добръ бѣ направилъ да земе въ рѣцѣ законитѣ, да поглѣдне и да види, кои сж тия статии, които допускатъ практикуването на това зло, да го предложи тука, и ние вѣрвамъ, ще го приемеме и ще прѣмахнемъ злото. Но тѣй да се поставя въпроса, е само губенис вѣме. За това, предлагамъ, да се mine по-нататѣкъ (Гласове: на дневенъ редъ).

Шивачовъ: Азъ мисля, че този въпросъ е твърдѣ важенъ и г. Д-ръ не е схванѣлъ добръ предметъ, за да може да намѣри по-лесно цѣра на това зло. (Веселостъ). Но главното нѣщо е, че сжда не може да констатира, че извѣстно пълномощие е законно. Отъ дѣ знае сждилището, че Мехмедъ Хасановъ носи пълномощие отъ Мехмеда Хюсеиновъ, което е законно? То признава личността само на тогози, който се е явилъ. Главното зло, което трѣбва да се искорени е, да обърне внимание Министерството на Външнитѣ Дѣла на агентството въ Цариградъ, да ли тѣзи, които се явяватъ тамъ сж дѣйствителни пълномощници на нѣкои лица или не. Що се касае до приемањето отъ сждилищата пълномощията, това е другъ въпросъ. Отъ дѣ знае сждилището, че не е получилъ нѣкой пълномощието, което той прѣдставлява, отъ стопанина? Но щомъ се докаже противното, то се унищожава този документъ, който е издаденъ на основание онова пълномощие.

М-ръ Начовичъ: Азъ искамъ да дойда до заключение върху предложението на г-на Д-ра Стоилова. Този въпросъ е много важенъ и би произлѣзли много лошави послѣдствия за българскитѣ граждани, ако дѣлото не се направи. И азъ мисля, че единственното срѣдство, за да се предпазимъ отъ това зло, ще да е, г-да представителитѣ, които сж тука и които знаятъ тия работи, да се събержтъ частно, да си изложатъ мнѣнието, да опишатъ какво се е вършило до сега по тия работи, и да представятъ това на М-ра на Правосъзднието, който ще изучи въпроса и ще направи своитѣ распоряждания. Тука е работата повече административна, отъ колкото законодателна. Злото, за което се говори, се върши, понеже не се обръща достаточното внимание върху пълномощията, които се издаватъ въ Цариградъ и не се внимава на хората, които се явяватъ тука съ тия пълномощия. Това може да се поправи, но само тогава, ако господа представителитѣ, които знаятъ работитѣ, ги изложатъ, за да може да се изучи отъ Министра и да се направи потрѣбното. (Гласове: Отдохъ).

Анневъ: Азъ съмъ напълно съгласенъ съ г-на Министра на Финанситѣ, но искамъ туй да кажъ на г-на Д-ра Цачева,

че може би въ Търновското окръжие туй се практикува, а у насъ е съвсѣмъ друго-яче. Всичкитѣ имущества, които сж оставени отъ Турцитѣ, доходитѣ отъ тѣхъ се земжтъ като условно поступивши въ полза на хазната. И онѣзи, които дохождатъ отпослѣ отъ Цариградъ, трѣбва да се сжджтъ съ окр. съвѣти у финансовитѣ чиновници. Послѣ викатъ селянитѣ на околнитѣ села, които потвърдяватъ, че той е наистина притѣжателъ на имуществата и тогава сжджтъ се произнася върху послѣдното. А онуй, което е ставало въ Търново, не е ставало на законна почва.

М-ръ Начевичъ: Нѣкои отъ г-да представителитѣ говориха и за друго нѣщо по този предметъ, и именно, че имало единъ циркуляръ отъ касацията, въ които се казувало на сждилищата да не припознаватъ продажбитѣ на имоти не извършени предъ сждилището и даже да смятратъ като не съществующи актоветѣ по тоя родъ продажби и покупки. Отъ това произстича възможността да ставатъ голѣми злоупотрѣбления, понеже нищо не спира ония, които сж продали веднажъ имотитѣ си частно, да ги продадѣтъ пакъ отъ ново на други лица предъ сждилището, особено когато актоветѣ, домашнитѣ актове, за първата продажба се смятратъ като незаконни и не се припознаватъ отъ сждилищата като задължителни. Всекий знае обаче, че по-многого продажби на имоти сж станали по домашенъ начинъ и за това, всички тия, които сж купили тага имоти сж изложени да ги загубятъ и да загубятъ и паритѣ, които сж дали. Това е обаче несправедливо и вредително за мѣстното население.

Именно върху този въпросъ азъ не виждамъ други цѣръ, освѣнъ г-да представителитѣ да изложатъ онова, което знаятъ на Г-на Министра и да го молжтъ да земе мѣрки, за да се предвари злото.

Предсѣдателъ: Азъ виждамъ да се отдалечаваме отъ въпроса, който е на дневний редъ. Сега има още въпроса на Г. Герова по разгледванъето смѣткитѣ на строителното отдѣление. По напрѣдъ давамъ за 5 мин. отидихъ.

(Послѣ распускъ).

Предсѣдателъ: (Звъни.) Засѣданието се отваря изново. Трѣба да се повърнемъ на дневний редъ; но преди да пристѣпимъ къмъ дневний редъ, ще се съобщи на Нар. Събрание единъ Указъ отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, относително до състава на бюрото.

Моля Г-на Щърбанова, да прочете Указа.

Секретаръ Щърбановъ (чете):

УКАЗЪ НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I

Съ Божия милостъ и народната воля

Князь на България,

На основание членъ 103 отъ Избирателния Законъ,

ПОСТАНОВИХМИ и ПОСТАНОВЯВАМИ.

Да назначимъ Ивана Симеонова, Представителъ Разградски и Атанаса Минчова, Представителъ Врачански за под-председатели на Народното Събрание.

Исполнението на настоящия Указъ се възлага на М-ра на Вътрешните Работи.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 15 Септемврий 1883 година.

Александръ.

Министръ на Вътрешните Работи Д. Цанковъ.

Председателъ: На дневния редъ иде запитването на г-на Герова, относителното избраната отъ Нар. Събрание комисия, за разглеждане смѣтките на бившето Строително Отдѣление.

Г. Геровъ: Въ миналото Събрание, г-да представители, както Ви е извѣстно, се избра отъ Нар. Събрание една комисия отъ три члена, която да разгледа смѣтките по общитѣ сгради. И въ тази комисия мисля бѣха г-да Анневъ, Дуковъ и Буровъ. Заради това, азъ ще моля г-да комисаритѣ, да дадѣтъ тукъ отчетъ на Нар. Събрание, какво сѣ направили по тая часть.

Анневъ: Това запитвание по-много се отнася до менѣ отъ колкото къмъ г. г. Дукова и Бурова, тъй като тѣ не дохождаха тукъ.

Слѣдъ закриванieto на послѣдната сесия, г-да, азъ останахъ по-дълъго време тукъ и предложихъ телеграфически на моитѣ събратия, ако обичатъ да дойдатъ въ София и да започнемъ разглежданieto смѣтките на бившето Строително Отдѣление, а не по Общитѣ Сгради, както каза Г-нъ Геровъ. Тѣ ми отговориха, именно г-нъ Дуковъ ми отговори, че каквото направи, той е съгласенъ съ мене и ще подпише; а г-нъ Буровъ ми отговори, че желаялъ да присѣтствува при разглежданieto на смѣтките, но кога, какъ и що, той нищо не ми съобщаваше. Слѣдъ това, разбира се, неможахъ самъ да захванѣ, заминахъ за Свищовъ, а отъ тамъ за Петербургъ по миссия извѣстна на Нар. Събрание, и послѣ пакъ се върнахъ въ Свищовъ, и отъ тукъ въ София и се явихъ въ Министерството на Общитѣ Сгради. Азъ предложихъ на Министерството, да покани телеграфически колежитѣ ми, но отъ Министерството ми отговориха, че по-добъръ би

било да ги повикамъ азъ самъ. Азъ телеграфирахъ на г. г. Бурова и Дукова, да дойдатъ въ София и се заемемъ за исполнението на възложената намъ отъ Нар. Събрание задача. Г-нъ Дуковъ ми отговори, че остава при първото си, когато г-нъ Буровъ каза, че преди 15 Септемвр. не може да дойде. И така, азъ се принудихъ да се върна пакъ въ Свищовъ и работата си остана така неразгледана.

Г. Геровъ: Азъ желая, щото г-да Дуковъ и Буровъ да отговорятъ, по какви причини не сѣ могли да дойдѣтъ.

Дуковъ: Ако се иска да отговоря, азъ ще успокоя г-на Герова, по какви съображения неможахме да дойдемъ. Най-напредъ, когато ни избраха за членове въ тая комисия, ние се отказахме тържествено. Подиръ това ни показаха членоветѣ, които казватъ, че когато единъ депутатъ е избранъ въ една комисия, не може да се откаже; най-сетнѣ ние като излязохме вънка, съгласихме се тримата, когато имаме време да разгледаме смѣтките; съгласихме се да дойдемъ въ София тримата единъ мѣсець преди отварянieto на Събранието, т. е. презъ мѣсець септемврий, или единъ мѣсець преди редовната сесия, която се събира въ октомврий мѣсець, и да дадемъ докладъ на Народ. Събрание. Но обстоятелствата, както сички знаете, докараха работата тъй, щото този мѣсець, когато ние мислѣхме да се съберемъ, се свика Нар. Събрание, и то на извънредна сесия а не редовна. Заради туй не можехме да изучимъ нищо по този въпросъ.

Освѣнъ това, че лѣтосъ нѣмахме време, но и подиръ се научихме, че самото правителство било назначило една комисия за спорните дѣла да ги разгледа, и ние останахме въ недоумѣние, да ли ще трѣба пакъ ние да ги разгледаме повторно или не. Както и да е, на първото убѣждение стонахме, че ще бѣде нужно да ги разгледаме пакъ и ние.

Колкото за това, гдѣто г-нъ Анневъ казва, че ни телеграфиралъ, той не направи това преди да дойде въ София за тая работа, и не дойде въ София нарочно ами случайно. Но азъ неотказвамъ, че му отговорихъ, че на сичко съмъ съгласенъ, ако присѣтствува и г. Михайловичъ. Туй съмъ отговорилъ. Той ми отговори, че непременно той ще присѣтствува, но тука се явиха други подробни работи, които сега немогатъ да се разберѣтъ.

По-сетнѣ когато казахме, че ще се чакаме нѣйдѣ и да дойдемъ заедно, той пакъ отъ тука ни покани, а не нито отъ Русчукъ, нито отъ Свищовъ. Значи, че той бѣше дошелъ по друга работа случайно а не за смѣтките. Ако имаме и ние време да дойдемъ, щѣха да се разгледатъ смѣтките и работата щѣше да се свърши. Сега както и да

е, не можемъ да обвиняваме г-на Аннава, нито никого, защото презъ този мѣсець, когато засѣдаваме, щѣхме да разглед-
ваме смѣтките.

Моля г-на Герова, да има снисхождение да се удовлетвори
отъ това и да не иска нищо по-нататъкъ.

Г. Геровъ: Самъ г-нъ Дуковъ потвърдява чл. 39 отъ
правилника, че който отъ г-да представителитѣ се назначи
въ една комисия, не може да се откаже. Въ сѣщото врѣме
иска да каже, че само когато нѣмаме работа, ще глѣдаме
такъвизъ работи. Незная г-нъ Дуковъ, както и сичките наши
събратия, да ли ни избиратъ въ комисии само, когато нѣ-
маме друга работа, да глѣдаме работитѣ за които ни избира
Нар. Събрание. Азъ мисля, че нашитѣ работи трѣба да оста-
вяме на страна, и да имаме общитѣ интереси по-близо. Още
г. Дуковъ каза, че е отговорилъ на г-на Аннава, но мисля, че
своеврѣменно не му е отговорилъ, но подиръ 20 или 30 дена.
Азъ мисля, че г-нъ Дуковъ бѣше длъженъ да отговори въ
сѣщото врѣме а не дойде тука тозъ представителъ и да го
чака 20—30 денье. Той трѣбаше да дойде и направи онова,
за каквото го бѣ избрало Нар. Събрание, а не г-нъ Дуковъ
като си свърши харманя послѣ да казва, че нѣма работа
и трѣба да глѣда работитѣ на Нар. Събрание. Сега се свър-
шиха сѣдѣбитѣ и харманитѣ и сега можемъ да глѣдаме на-
роднитѣ работи; но я да видимъ народнитѣ интереси тър-
пятъ ли отлагание толкозъ врѣме? Заради това, г. Дуковъ, ако
нещѣше да приема, трѣбаше категорически да се откаже и
трѣбаше да даде оставката на Нар. Събрание; но той тогава
не направи това, само каза, че неприема; но 39-й чл. не го
освобождава, заради това, той трѣбаше да направи онова,
което общитѣ интереси изискватъ.

Буровъ: Ще отговори и азъ на г-на Герова, както и на г-да
представителитѣ. Г-да представителитѣ знаятъ, че когато
мя избраха за членъ въ тая комисия, азъ протестирахъ и
въ протоколитѣ стои, че азъ не щѣхъ да приемамъ, като
знаехъ, че работата е такава, която непознавамъ. Послѣ
това, всички приведоха члена, който непозволява да се
отказваме, а въ сѣщото врѣме г. г. Дуковъ и Анневъ мя
убѣдиха, че ще изберемъ такова врѣме, когато нѣмаме много
работа, тѣй като нито Нар. Събрание не ни задължаваше
да дойдемъ тукъ по юний или юлий. Получихме и пред-
писание отъ г-на председателя на комисията и казваше,
да се споразумѣете съ вашитѣ другари вънъ и да дойдете
въ столицата, когато имате врѣме. Най-послѣ, споразумѣхме
се съ г-на Дукова, единъ мѣсець преди да се свика каме-
рата, да дойдемъ въ София и да разгледаме смѣтките. То-
гава г-нъ Анневъ депешира — презъ мѣсець априлий

трѣба да е било — да дойдемъ, и азъ понеже немахъ врѣме
по семейни причини, отговорихъ му, че не можъ да дойдъ,
ако и да желая да присѣдствувамъ при разгледанието на
смѣтките. Послѣ когато се върна г-нъ Анневъ въ София,
попита мя телеграфически: имамъ ли врѣме да дойдъ, по-
неже той билъ дошълъ по дѣлата на Общитѣ Сгради и
трѣбало да му отговоря, кога ще дойдъ. Азъ му отговорихъ,
че по-напредъ отъ септемврий не можъ да дойдъ. Моитѣ по-
казания по тѣзи дѣла сѣ тия, и г-нъ Геровъ, доволенъ ли
е или не, неможъ да зная.

Шивачовъ: Азъ мисля, че сичките тѣзи показания или
по-добръ обяснения отъ страна на комисаритѣ, като ги по-
глѣдне челоуѣкъ повърхностно, сѣ много хубави; но като се
земе предъ видъ, че тѣзи г-да най-много и почти постоянно се
явяватъ да упрѣкватъ онѣзи г-да, които неиспълняватъ
обязанноститѣ възлагаеми тѣмъ отъ Нар. Събрание, то азъ
мисля, че щомъ Нар. Събрание ги избра, и щомъ тѣ при-
знаха и признаватъ, че съгл. чл. 39 отъ правилника не
можатъ да се отказатъ, значи, че тѣ бѣха задължени да ис-
пълнятъ миссията до слѣдующата сессия, която е сега, както
тогава реши Нар. Събрание. Относително, какъ сѣ викани,
какъ сѣ се споразумѣвали незная, но отъ думитѣ на г-на
Аннава разбирамъ, че ги е викалъ отъ Свищовъ. Да при-
емемъ, че първия пѣтъ сѣ останали по свои частни работи,
но втори пѣтъ когато ги е викалъ, защо не сѣ дошли?
Какви мотиви иматъ, че не сѣ имали врѣме и незная какво?
Ако единъ челоуѣкъ не ще може да изпълни една миссия,
той негрѣба да я приема. Или да я изпълни, или да я остави.
Но достатъчно е това, че г-да комисаритѣ, не сѣ изпълнили
миссията, възложена тѣмъ отъ Нар. Събрание.

Дуковъ: Азъ не искахъ да отварямъ по-нататъкъ, като
глѣдамъ, че г-нъ Геровъ се задоволява; разумѣва се, че той
не ще тука, но тукъ се търси друго нѣщо. Както и да е
казано за комисията, то си е дѣло нѣйно, но най-напредъ
не е работа на г-на Герова да пита. Той щѣше да научи и
по-сетнѣ, както и много други хора.

Като казахме разнитѣ причини, по които не можахме да
дойдемъ, когато г-нъ Анневъ ни покани, ще приложимъ и това,
че приехъ и едно писмо отъ него; то бѣ писано презъ май
на свършана или юний 20, въ което врѣме голѣми дъждове
залѣха сѣдѣбитѣ ни и не можахме да дойдемъ отъ частнитѣ
работи, да не пропаднатъ сѣдѣбитѣ. А тѣзи работи, зданията и
общитѣ сгради, тѣ не сѣ още паднали сичките: има останали и
здрави и пакъ ще се разгледатъ. Ние не можахме да успѣемъ да
ги разгледаме до сега; но ако Н. Събрание въ миналата сессия
е имало довѣрие къмъ насъ, ще има добрината да потърпи

за по-сетнѣ. Ако нѣма това довѣрие, ние ще бждемъ повече благодарни, да се избѣржтъ хора по-специалисти, като г-на Герова, защото ние не можихме нищо да направимъ.

Колкото за това, че дошелъ тукъ нѣкой и гнилъ 20 дѣня за дѣлата на общитѣ сгради, не е истина, защото, ако погледнемъ на писмото, което ми проводи, ще видите частни работи, нѣща, които не сж за четение тука. Не искамъ да четж писмото и да ви направи смѣхъ. А телеграммата бѣше таква: желаете ли вие и опълномощавате ли мя, като председателъ и докладчикъ на комисията и да можж да отговарямъ? И азъ му направихъ отговоръ: опълномощавамъ тя да бждешъ, ако присѣтствува и г-нъ Михайловичъ. Азъ го не оставихъ безъ отговоръ. Втори пжтъ, когато е дошелъ и е гнилъ, не можж да кажа нищо положително, че е дошелъ нарочно за туй. Ако бѣше за туй дошелъ, той щѣше да се споразумѣе, или щѣше да чака да се споразумѣе съ насъ. Колкото за това, дѣто кжсно съмъ му отговорилъ, ще кажа, че телеграммата съмъ получилъ кжсно. Ние въ Провадия имаме тагъвъ нѣкой си началникъ на телеграфо-почтенската станция, кьоравъ, пиянъ и всѣки пжтъ нашитѣ телеграмми и писма, слѣдъ недѣля се получаватъ, както и сега имамъ едно писмо отъ нашия священникъ въ Провадия и ми пише за едно писмо, което му проводихъ отъ тукъ, слѣдъ 3 дѣня му го сж дали. Тжй сжщо и депешата мене ми я дадохъ слѣдъ 8 дѣня и тогава, додѣ да му отговоря, като бѣхъ на село, забави се още нѣколко дѣня и работата остана несвършена и неразглѣдана. Азъ желая, щото Нар. Събрание, ако иска да изучи по-точно работата, може да избере друга комисия, като ние нѣмахме врѣме и не можахме да я разглѣдаме.

Анневъ: Въ допълнение ще кажа, че г. Дуковъ наистина отговори първий пжтъ, защото азъ бѣхъ останалъ по частни работи тукъ единъ мѣсець, и той ми отговори, че е съгласенъ да захванж азъ разглѣдването на смѣткитѣ, ако присѣтствува и директора на това министерство г-нъ Михайловичъ; и то се разбира, че безъ неговото присѣтствие не можеше и да се захване нищо, защото той трѣбаше да ни каже всичко по Строителното Отдѣление. По-сетнѣ, като се завърнахъ отъ Руссия, азъ се спрѣхъ въ Свищовъ, и по-послѣ тръгнахъ за тукъ, съгласно предписанието отъ председатели на Нар. Събрание, което казваше, че въ възможно скоро врѣме да се преглѣдатъ смѣткитѣ, за да бжде готовъ докладъ за идущата сессия. Нищо повече нѣма да кажа.

Г. Геровъ: Г-нъ Дуковъ желае, щото всичкитѣ представители да направятъ запитване, но тжй не гласи правилника. Правилника гласи, че за едно нѣщо пита единъ представителъ. Това мнѣние на г. Дукова не заслужва отговоръ.

А г-нъ Буровъ, дѣто казва, че сегашната сессия събркала, да не можжтъ да даджтъ отчетъ, не е право, защото тѣ видѣха указа, въ който се казва, че сессията ще се събере на 2 септемврий. Защо г-да Дуковъ и Буровъ не дойдоха преди единъ мѣсець или 20 дѣня, до извънредната сессия, но дойдоха съ насъ заедно? Ще кажа, че не дойдоха като комисари, а като народни представители съ насъ заедно. Заради това, колкото и да искатъ да се оправдаватъ, предъ менъ е нищо и всичко остава на тѣхна смѣтка. Повече не ще разисквамъ по този въпросъ.

Бошняковъ: Азъ бихъ молилъ г-да представителитѣ, да изоставятъ този въпросъ за по-сетнѣ, тжй като отъ даденитѣ обяснения той е почти рѣшенъ. Нар. Събрание избра тази комисия и тя съгласно съ члена отъ правилника неможаше да се откаже, и прие. Бюрото ѝ предписа да захване миссията си, но като комисията не е дошла, това не е за обвинение, което г-нъ Геровъ, натяква на комисаритѣ, защото сессията се свика нередовна и извънредна. Ние чухме отъ комисаритѣ, че тѣ сж били съгласили да доджтъ тукъ на 15 септемврий, но сессията се свика въ това врѣме. Единъ пжтъ като сме възложили на на тѣхъ довѣрие, тѣ до обикновенната сессия или до ноемрий ще изпълнятъ миссията си. Какво можемъ сега да ги обвиняваме. Такова нѣщо, т. е. давани срокъ за дѣйствиата на комисията въ протоколитѣ нѣмаме. До сега сме избирали разни комисии, които въ врѣме на засѣдаването на сессията сж работили, а вънъ отъ сессията никакъвъ срокъ не се е давалъ. За това, моля г-на Герова, да оттегли тази претенция, а комисаритѣ, когато иматъ врѣме да изпълнятъ възложената тѣмъ миссия.

(Гласове: Съгласни! съгласни!)

Поповъ: До колкото разбрахъ отъ думитѣ на г-да комисаритѣ, тѣ желаятъ да изпълнятъ миссията си, но че тѣ не сж направили това по независянци отъ тѣхъ причини, защото тѣ сж имали съгласие да се събержтъ презъ септ. и да работятъ преди обикновенната сессия. Но понеже сессията стана презъ септемврий, когато тѣ щѣха да работятъ, за това, тѣ нѣматъ никаква вина. Тѣ пакъ до ноемврий можжтъ да представятъ докладъ.

Лаз. Дуковъ: Азъ наистина неискамъ да говоря повече по този въпросъ, но г-нъ Геровъ като забравя често, какво хортува, отъ което слѣдва, че трѣбова да е въ ненормално положение.

Председателъ: Г-нъ Дуковъ! На предмѣта! Непроизнасятъ доказателни думи.

Л. Дуковъ: Това не е доказание, защото той е забравилъ че азъ още първи пжтъ, когато говорихъ, казахъ причинитѣ.

Той пакъ повтаря, че сега се била свикала сесията и сега съмъ билъ дошълъ а не по-напредъ. На ли знаемъ основенъ законъ на страната, а споредъ него трѣбваше да бжде свикана по-сетнѣ, но обстоятелствата така докараха, че ние неможемъ да дойдемъ по-рано. Слѣдователно, г-нъ Геровъ не трѣбваше да ме предизвика да му кажа по-напредъ онова, което го моля сега да извини, което му казахъ, защото му расправихъ еднажъ и дважъ, а той казва, че не съмъ дошълъ като комисаръ, а съ депутатитѣ заедно.

Най-сетнѣ нека прочете резолюцията на нашата пресжда. Той бѣше длъженъ да му отговоримъ, до колкото можехме. Най-сетнѣ, ако иска да запитва все тъй, и да докарва челоука да говори лоши думи, то да неповтаря толкозъ пжти, когато му расправихме причинитѣ, по които не можехме да разгледаме смѣткитѣ. Ние щѣхме да дойдемъ, но Събранието, което щѣше да бжде по-сетнѣ, дойде сега.

Буровъ: (Гласове: исчерпано е!) Искамъ да отговори на г-на Герова, че човѣкъ не може да бжде пророкъ да каже, че на 2-ий Септемврий щѣла да се отвори камарата. Азъ щѣхъ да остана, по голѣмото дѣло което имахъ, не ми позволяваше да дойда. Когато се издаде указъ за свикването на настоящето Събрание, врѣмето, което оставаше до отварянето, бѣше твърдѣ късо, и единъ търговецъ не може да остави тъй работитѣ си изведнжъ и да дойде. Ако г-нъ Геровъ има резолюция, да я донесе и да видимъ наказанието.

Председателъ: Има още нѣколко лица записани, които желаятъ да говорятъ.

Г. Геровъ: Искамъ да отговори на г-на Дукова.

Председателъ: Г-нъ Дуковъ си оттегли думитѣ.

Г. Геровъ: Тогава азъ може да му удари единъ шамаръ и послѣ ще го оттегля.

Председателъ: Такива доказителни думи не трѣба да се употребяватъ. Той си оттегли думитѣ, и щомъ единъ представителъ си оттегля думитѣ, не може да му се каже нищо. (Едни гласове: Желаетъ да говоримъ. Други не желаетъ).

Л. Дуковъ: Ще кажа нѣщо само за удовлетворение на г-на Герова. (Гласове: исчерпано е!)

Председателъ: Има други предъ васъ. За това питамъ Събранието желае ли да се говори или не? (Гласове: исчерпано е!) Който желае да се говори да си дигне ржката. (Двама дигатъ). Щомъ Н. Събрание се произнесе, че не ще да се разисква този въпросъ вече, азъ не ще да дамъ дума.

Дневния редъ съ това се исчерпа и сега трѣба да опредѣлимъ дневния редъ за идущето засѣдание. (Единъ представителъ дава едно прошение). Има едно прошение подписано отъ нѣколко души представители, можемъ и него да туримъ на дневенъ редъ за идущето засѣдание. (Гласове: съгласно). Проштарната коммисия има ли нѣщо готово?

Д. Селвели: Нѣма нищо. За въ сѣбота може.

Председателъ: Тогава на дневенъ редъ ще имамъ прошения.

Бобчевъ: Азъ слушамъ, че коммисията, която бѣше избрана за конвенциитѣ е приготвила нѣщо.

Председателъ: Не е още. Именно за това подиръ засѣданието ще отидемъ пакъ въ коммисията. Но, по всѣка въроятностъ, преди началото на идущата недѣля не може да се представи нищо.

Бошнаковъ: Моля да се забѣлжватъ на дневенъ редъ имената на членовѣтъ на коммисията, която ще разгледва закона за горитѣ, и раздаването проекта му на всичкитѣ представители.

Председателъ: Това ще стане. За идущия дневенъ редъ ще бжде слѣдующето: прошенията предадено отъ г-да представителитѣ. Нѣкои прошения отъ проштарната коммисия. Избирането на два допълнителни членове въ коммисията за законопроекта по горитѣ и подиръ, това едно запитване отъ г-на Шивачова.

Манафовъ: Да се запише на дневенъ редъ едно мое запитване къмъ г-на М-ра на Просвѣщенieto.

Анневъ: Отъ мене 2 предложения да се запишатъ на дневенъ редъ.

Д-ръ Пачевъ: Моля да се запише на дневенъ редъ едно мое предложение за улеснение истрѣбването на разбойницитѣ въ Княжеството.

Г. Списаревский: Да се запише на дневенъ редъ едно запитване къмъ М-рскитѣ Съвѣтъ.

Анневъ: Да се запише за интизапскитѣ пари, който въпросъ не бѣше рѣшенъ въ миналата сесия. (Гласове: Рѣшенъ е!) Зная отъ протоколитѣ, че щѣше да се произнесе Н. Събрание относително тѣзи интизапски пари, които стоятъ на съхранение въ Окръж. Съвѣти.

Шивачовъ: Този въпросъ е рѣшенъ отъ самия законъ. Именно суммитѣ, които сж събрани отъ интизапа до издаването закона, се даватъ на надлѣжнитѣ окръжи споредъ рѣшението на Н. Събрание, и то ще рѣши този въпросъ.

Председателъ: Тѣй като дневния редъ за идущето засѣдание е опредѣленъ и като дневния дневенъ редъ е исчерпанъ, обявявамъ засѣданието за закрито. Идущето засѣдание ще стане въ сѣбота на 2 часа послѣ пладнѣ.

(Конецъ въ 4 часа 30 минути.)

Председателъ: Д. Грековъ.

Секретари: { Н. Шивачовъ.
И. Ц. Щърбановъ.

Подпредседатели: { Иванъ Симеоновъ.
Ат. Минчовъ.

Директоръ на Стенографическото Бюро: А. Безеншекъ.